

Hem

Biologisk mångfald... »

Om CBM »

Utbildning »

Seminarier

Mångfaldskonferens

Publikationer »

Nyhetsarkiv

För press

Kontakt »

Länkar

Internt

YTTRANDE

1997-04-09 Närings- och handelsdepartementet
103 33 Stockholm

Förslag till all-europeiska riktlinjer för skogsskötsel på enhetsnivå utarbetade inom ramen för den all-europeiska skogsministerkonferensen

Centrum för biologisk mångfald (CBM) är ej officiell remissinstans för rubricerad remiss, men vi har av Naturvårdsverket ombetts avge ett yttrande rörande de föreslagna riktlinjernas effekt på biologisk mångfald i skogslandskapet. Tiden medger ej en samordning med Naturvårdsverkets yttrande, varför vi lämnar våra synpunkter direkt till departementet.

Allmänt

De föreslagna riktlinjerna adresserar en aktuell fråga: Vad är "hållbart nyttjande", och hur uppnår man det? Inte minst för genomförandet av konventionen om biologisk mångfald är detta av högsta relevans. Vi behöver ge uttrycket "hållbart nyttjande" en operativ innebörd, så att myndigheter, organisationer och näringen kan agera på ett verkningsfullt sätt.

Helsingfors-processen har föreslagit sex separata kriterier för hållbart nyttjande, som var och en ska vara uppfylld för att brukandet av skogens resurser ska anses långsiktigt hållbart. Den stora styrkan i dessa sex kriterier är att de täcker in flera olika aspekter av hållbarhet. Det är inte bara produktionen som ska upprätthållas, utan även skogens ekosystemfunktioner och dess innehåll av biologisk mångfald.

För att skogssektorn ska kunna möta dessa sex kriterier behövs vägledning. De nu föreslagna riktlinjerna ger myndigheter på enhetsnivå mycket bra övergripande mål för verksamheten. I andra dokument utvecklas mer utförligt viktiga kvantitativa och deskriptiva indikatorer på hållbart nyttjande, för detaljutformning av åtgärder och uppföljning.

CBM vill här uttrycka sitt stöd för dokumentets riktlinjer. De sex kriterierna är relevanta, och riktlinjerna i sig är generellt mycket väl formulerade och tydliga på viktiga punkter som rör biologisk mångfald.

Criterion 1. Maintenance and appropriate enhancement of forest resources and their contribution to global carbon cycles.

Riktlinje 1.2.c anger att obrukad jordbruksmark och "annan trädlös mark" ska beskogas, om det är ekonomiskt och ekologiskt lämpligt. Vi vill betona att många trädlösa kulturpåverkade miljöer hyser en stor och värdefull biologisk mångfald som skulle försvinna om de beskogades. Det är också viktigt att inse att beskogning i sig inte nödvändigtvis skapar en större biologisk mångfald än vad som fanns i det öppna landskapet. En omsorgsfull restaurering av ett skogsekosystem kan vara mycket värdefull, medan en monokultur bestående av ett främmande trädslag kan vara direkt negativ för mångfalden.

Criterion 2. Maintenance of forest ecosystem health and vitality.

Detta kriterium betonar ett viktigt faktum: En skog ska inte bara vara ett trädbestånd, utan också ett fungerande ekosystem, med olika ekologiska processer som skapar "hälsa och vitalitet", och en naturlig dynamik. Här slås fast att skogen måste innehålla den artmångfald och strukturella diversitet som är förutsättningen för sådana processer.

Kriteriet klarar också ut att olämpliga brukningsmetoder kan skada dessa ekosystemprocesser så att skogens vitalitet försämras. Detta kan gälla t.ex. användning av olämpliga trädslag eller ett för stort uttag av näringsämnen.

Criterion 4. Maintenance, conservation and appropriate enhancement of biological diversity in forest ecosystems.

Riktlinjerna behandlar på ett tillfredställande sätt biologisk mångfald i skogslandskapet, med långtgående formuleringar. Här slås fast att skogsbruk ska bedrivas så att biologisk mångfald på alla nivåer, från gener till ekosystem, ska kunna upprätthållas. Enligt riktlinjerna kan detta innebära att vissa biotoper eller områden helt undantas från produktionskrav. Vidare anges att en landskapsekologisk planering ska genomföras när så är relevant. Detta innebär enligt vårt förmenande att en samordning mellan olika markägares skogsskötsel blir nödvändig.

Vidare anger riktlinjerna att främmande trädslag eller provenienser ska användas endast efter en omfattande utvärdering, av t.ex. de långsiktiga ekologiska effekterna. Detta är en god tillämpning av försiktighetsprincipen.

Criterion 6. Maintenance of other socio-economic functions and conditions.

UPPSALA
UNIVERSITET

CBM instämmer i behovet av att klargöra olika intressenters legala och traditionella rättigheter att använda skogen. Detta underlättar en mångsidig bedömning av det hållbara nyttjandet.

Allmansrätten och renbete i skogslandet är exempel på sådana företeelser som måste beaktas.

Beslut i detta ärende har fattats av föreståndaren Emanuelsson efter beredning av forskningsamördnaren Ebenhard.

[Tillbaka >](#)